

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI KÖZLÖNY

SZERKESZTŐSÉG: Debrecen,
Révész-tér 2. szám. (Kistemplom.)

KIADÓHIVATAL: Debrecen,
Kálvin-tér 17. szám. (Püspöki hivatal.)

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár 1 évre 8 pengő.

Postatakarékpénztári csekk számla: 43.916.

FŐSZERKESZTŐ: D. Dr. RÉVÉSZ IMRE. FELELŐS SZERKESZTŐ: URAY SÁNDOR.

A propaganda

Hjúságom idején egyik öreg rokonom azzal a szokatlan megbízatással keresett fel, hogy a parádés-kocsisa számára vegyek egy szépenzengő harmonikát. Akkor még Pesten laktam és a vidékiről érkezett kérést sietve teljesítettem. Az öreg rokon mindenről tájékoztatót, amit a vásárlással kapcsolatosan tudnom kellett. A lelkemre kötötte, hogy a hangszert a harmonikakirálynál vegyem meg. Megírta, hogy hol van az üzlete. Megírta, hogy mennyit költhetek el. Megírta, hogy milyen legyen a harmonika. Szóval: alaposan kioktatott. Soha életemben még ilyen üzletet nem bonyolítottam le, ez volt az oka, hogy bizonyos nyugtalanság vett erőt rajtam; mert hátha nem felel meg a követelményeknek a hangszer, és hátha nem nyeri meg az a parádés-kocsis tetszését. Elindultam tehát és hamarosan eljutottam a harmonikakirály üzletébe. Gimnázista koromban egész sereg királynak a történetét kellett megtanulnom és még is tanultam, de élő királlyal még nem beszéltem. Mindössze kettőt ismertem látásból. Az egyik volt a nyakendőkirály és a másik a harisnyakirály. Most következett a harmadik: a harmonikakirály. Beléptem az üzletbe. Azt hittem az első pillanatban, hogy rossz helyre kerültem, mert hangszert még tévedésből sem lehetett látni ott. Azután az üzlet igen gyatra helyiség volt. Apró emberke fogadott, akiről nyomban megállapítottam, hogy aligha tartozik anyaszentegyházam tagjai sorába.

— A harmonikakirály urat keresem — szóltam az üdvözlés után.

— Kérem, én vagyok — válaszolt előkelő méltósággal.

— Harmonika kellene nekem. Megbízásból jövök. Egyik öreg rokonom a parádés-kocsisát akarja megajándékozni vele.

— Tessék rábízni, uram. A raktár az udvarban van. Menjünk át oda.

A kétemeletes pesti bérház udvarán keresztülmertünk és eljutottunk abba a helyiségbe, ahol a hangszerek voltak beraktározva. Előkerült egy, az üzlethez tartozó szakember, aki nagyszerűen játszott a hangszeren és vagy félóráig hangversenyezett előttem különböző kisebb-nagyobb harmonikákon. Amikor aztán már torkig voltam a zenei élvezettel, kiválasztottam egyet, megvettem, megadtam a címet,

hogy hova küldjék, és visszasétáltunk az üzletbe. Anyira érdekelt ez az ember, hogy leültem és beszélgetni kezdtem vele. Megkérdeztem, hogyan tett szert ilyen országos hírnévre, hogy ősmagyar rokonom éppen őt választotta ki a sok közül.

— Hát kérem, szólt, ezt teszi a kalendárium. Vagyont költök el évenként propagandára. Valamennyi kalendáriumban ott fénylik a nevem. Százezer és százezer példányban olvassák. Így lett a harmonikám a világ legelső harmonikája. Nagybecsű rokona így szereshetett tudomást rólam.

— No, és mennyit áldoz erre évenként? — kérdeztem.

Ekkor mondott egy összeget. Egy szörnyű nagy összeget. A magyar miniszterelnöknek nem volt akkor annyi fizetése egész esztendőre, mint amennyit ez az apró emberke kalendáriumi hirdetésre fizetett ki; mert nem volt olyan kalendárium, amelyikben az ő neve ott ne ékeskedett volna. Így lett országosnevű. Én pedig első megrendülésemben kiszámítottam, hogy a magyar református egyház traktátusokra nem költött el annyit, mint amennyit ez a harmonikakirály elköltött egyetlenegy esztendőben.

Ez a történet mélyen bevésődött a lelkeembe. Így lett országoshírűvé a sósborszesz. Így jutott a magasba talán valamennyi arekrém. Ezen az úton érte el hírneve tetőpontját valamennyi fájdalomcsillapító, talán valamennyi keserűvíz. Így szórták szét millió, meg millió számra a rongy ponyvairodalmi termékeket. Ez volt a nagyság, hírnév és dicsőség útja százféle vonatkozásban. Így lettek ünnepektől hatalmasok a közgazdasági tényezőkké óriási forgalmú magkereskedések urai. A legjobb zsebórát ezen az úton ismerték meg szerte a hazában élő magyarok. A pénz pedig megadta busásan a kamatját. A propaganda bevált. Világfürdőbe küldte az embereit. Kényelmes életet biztosított a merészeknek. Mindezt jól tudta a harmonikakirály, akinek öreg rokonom bedőlt alaposan. Ekképpen virágzott ki mindez a XX. század első évtizedében.

Aztán nagyot változott a világ sora. A propaganda beállott a nemzeti ügy szolgálatába. Ennek már tapsolni tudok. Nagy dolgokra hívatott el. Minisztert kapott. Ez a propaganda már nem üzlet. Hivatása van. Tájékoztató, lelkesítő, fénybe állítja a nemzet ügyét, eszközei tiszták és igazak, eljut a legkisebb falu legszerényebb hajlékába, megráz, megdöbönt, tespedésből kiragad, fülünkbe zúgja a

mennydörgésnek hangján: magyar vagy! Vigyázz! Ellenség vesz körül! Felhasználja a sajtót. Százezer és millió számra árasztja szét felvilágosító írásait. Magyar minden porcikájában. Mi pedig éljenezünk, tapsolunk neki. Nem tehetünk mást, mert magyarok vagyunk. A régi reklámtáblák még ott vannak a falakon, állomási épületeken, emeletes paloták tetején, de az új propaganda a lelkekhez akar szólni éspedig: a magyar lelkekhez.

Az evangéliumi egyház sem zárkozhatik el a forgatagban, amely tépi, cibálja, szaggatja a világot. Az Isten üzenetét kell vinnünk a mieinkhez. Ezt teszünk, amikor keresztelünk. Ezt hirdetjük, amikor esketünk. Ezt visszük a betegágyakhoz és a koporsók mellé. Ezt hirdetjük minden mi igehirdetésünkben. Erről teszünk bizonyosságot, amikor harcba kell állanunk. Ennek kell kiéreznie a szavunkból, amikor emberekkel beszélünk. Ennek kell áthatnia minden mi hivatalos ügyeink intézését. Erről kell szólnia az egész életünknek. Ezt tették eleink négyszáz esztendőn keresztül. Ez volt a fegyverük szabadságharcok idején. Erre építették templomaikat. Ebben virágoztak az iskolák. Benne éltek az evangéliumban és ez volt az áldozatosság forrása. Ezért olyan fel-séges a mi egyházunk története. Ebből meríthetünk erőt a mai küzdelmekhez. Ugyanezt kell tennünk, amit nagy eleink tettek. Ugyanezt kell tennie az utánunk következő nemzedéknek. Nem szabad azonban figyelmen kívül hagynunk, hogy forgatagban élünk. Irtózatossággal ellenségek propagandája hullámszerűen körülöttünk. A mi propagandánknak tehát meg kell újulnia, friss erőket kell harcba állítania, ezerszeres erővel kell dolgoznia. Mert nem félelemnek lelkét adott nekünk az Isten, hanem erőnek, szeretetnek és józanságnak lelkét (II. Tim. 1. 7.).

Amikor még Pesten gyárimunkások közt forgolódtam, egyik hatalmas összejövetel után hozzám jött egy munkásember és kijelentette, hogy kész szívvel akar munkálkodni az Istenországáért. Bizzam meg valamivel, vagy mondjam meg, hogy mit csináljon. Mindenre kész. Ekkor éppen a kezemben volt egy csomó evangéliumi irat és azt mondtam az embernek:

— Nézze, barátom, itt van száz irat. Ossza ezt ki a gyárban, ahol dolgozik. Jövő vasárnap aztán számoljon be, hogy mi az eredmény.

A munkás csudálkozva nézett rám.

— Ugyan, kérem, hát annyire semmibe néz, hogy ilyen jelentéktelen munkát akar rábízni?

— Hígye el, hogy ez nem olyan kis munka. Kérem, hogy tegye meg ezt nekem — kérleltem.

Vállalta. Elégedetlenül búcsuzott el tőlem. Vártam a vasárnapot. Eljött. Visszahozott vagy ötven iratot.

— Visszahoztam kérem — mondá csüggetegen, nem vállalhatom tovább. A munkástársaim nevettek rajtam. Igazán nem gondoltam volna, hogy ez olyan nehéz munka.

Elváltunk. Aztán eltűnt a forgatagban.

Ha rajtam állana, százezer és százezer példányban árasztanám szét szerle az országban az evangéliumi iratokat. Ha rajtam állana, minden iskolásgyermekünk minden héten vinne haza ingyen, szeretetből adott, szüleinek küldött iratokat vagy füzeteket, vagy traktátusokat. Ha rajtam állana, nem nyomtatnék sokszázoldalas jegyzőkönyveket, hanem ezt a pénzt ilyen iratok terjesztésére fordítanám. Legfeljebb elvi

jelentőségű határozatokat nyomtatnék és azt elküldeném minden lelkészi hivatalnak. Fájó szívvel könyvelem el, hogy nincs református irányú napilapunk. Ami volt: kiszervezett. Lelkesedve olvasom egyházmunkánk történetéből, hogy a reformáció kezdetekor hazánkban egyetlen nyomda sem volt, de egy-két évtized múlva, a török hódoltság kivételével, az ország minden vidékén működik egy vagy több. Aranybetűkkel van beírva ebbe a nagyszerű történetbe, hogy a XVI. század utolsó felében már 28 nyomda működik Magyarországon s Erdélyben, s ezek mind a protestantizmus szolgálatában állanak; ki ne olvasná megrendülten, hogy az üldözések elől többször menekülni kénytelenek a nyomdatulajdonosok nyomdáikkal együtt. Hol vagyunk ma mindettől?

Az evangéliumi propaganda krisztusi alapon a győzelem biztos tudatában indulhat a fővisekkel kirakott úton, de ezen az úton hamarosan majd virágok nyílnak, és édes illatuk szerte árad majd a magyar ég alatt. Amikor még pesti létem alatt az Egyházi Értesítőt szerkesztettem, látnom kellett, hogy mit jelentett, amikor tízezer példányban vitték szét az iskolások, ingyen természetesen, ezt az egyházi újságot. Ekkor mondta nekem egy buzgó, kiváló nagyunk:

— Az nem baj, ha ötezen eldobják a lapot, de a másik ötezer elolvassa.

Ez a kijelentés pedig a világháborút megelőző, úgynevezett boldog békevilágban hangzott el. Azóta zúg, forog, gyötrődik, vergődik az élet és kérdezzük, hogy mit hoz a holnap és mit hoz a jövő?

Egy bizonyos, hogy Isten nagy dolgokat vár tőlünk!

Böszörményi Jenő.

Új ég és új föld

Részlet Török Tibor tanítóképzőintézeteki igazgató igehirdetéséből.

(Textus: II. Péter 3: 13—14.)

Kedves Testvéreim! Jónéhány esztendővel ezelőtt, jövőre lesz húsz esztendeje, a bajorok fővárosában, Münchenben jártam cserkészfiúkkal. München szép, hatalmas város. A német festőművészet székvárosa. Hatalmas, értékes képtárai vannak. Oda is elmentünk és bámuló szemmel gyönyörködtünk a festőművészet csodálatos alkotásaiban. Káprázott a szemünk, fáradt az agyunk a rengeteg élmény hatása alatt. Száz meg száz, ezer meg ezer kép látása fárasztotta agyunkat, szemünket.

Ha megpróbálnám erőltetni az emlékezőtehetségemet, nem tudnám megmondani, hogy melyik is volt a legszebb, a legszínesebb, a legékeesebb. Volt azonban egy kép, amelyiknek a varázsa alól ma, két évtized távlatán túl is, alig tudok szabadulni. Lehet, hogy az a festői irány ma túlhaladott, nem elég modern. De a kép ma is élénken, elevenen él emlékezetemben. A mű alkotója: *Piloty*, annak a festőiskolának a megalapítója, amelyiknek nálunk a legszorgalmasabb követője Benczur Gyula volt. A kép gyönyörű, megragadó, lenyűgöző; megragadó kifejezése a művész gondolatának. Amerika felfedezése-

nek művészi gondolatba öltöztetett költeménye, szimfóniája, festett hangképe.

A kép óriási méretű. Viharzó tenger, sötétzöld, mélykék, tarajos hullámok hátán egy hatalmas méretű dereglye. Hajnal dereng. A feketeskék, mélyzöld tengerre rásüt a felkelő nap bibóaranyja. Ott, ahol a nap a tengert éri, rózsállik az ég. A felkelő napsugár kékéje rózsaszínűre festi a tengert és az ég találkozó peremét. Látszik a felkelő nap hatalmas rózsaszínben izzó korongja. A gálya reng a sötét tengeren. A gálya mellvédjén ott áll egy jellegzetes arcú férfi. A nevét mindnyájan ismeritek: Kolumbusz Kristóf. Kemény arcélét rózsaszínű vonalakkal színezi a felkelő nap. Néz merészen szembe a nappal. Karja előremutat a korong felé, melyet középen vékony csik szel ketté. Olyan, mintha kettészegett friss narancs volna. Karja előrelendül, ujjá mutat, félig nyitott ajkán diadal, hallelujah zendül: föld, föld, új föld. Kolumbusz fénylő alakja mögött ott állnak a társak, a munkatársak sötét, gonosz tekintettel.

Te is elindultál új föld felé.

Az ég jó. A föld jó.

Ismeritek a Kolumbusz történetét? Milyen sokat kellett neki járni, könyörögni, küzdeni, míg végre a királyi segítséggel megkaphassa a gályát. Amíg végre társakat szerzett ígéretekkel, rábeszéléssel és amíg végre elindulhatott. Mennyi veszélyel kellett neki szembenézni. Hány vihart állott ki. Mennyi gúny, mennyi lekicsinylés, mennyi rosszakarat érte útja alatt. Jót akart, eszmények megvalósításán fáradozott, virág nőtt a szívében és mégis bánat, próbáltatás volt a jutalma. Új földet keresett. Új földet talált.

Hamvas őszön, esztendő nyitáskor mi is elindultunk. Elindult a diák, elindult a tanár. Elindult, mert a maga életében új eget és új földet keres és szeretne találni. Minden élet útja nehéz és próbás. Nehéz és próbás különösen ma. Hiszen körülöttünk reng, zúg a világ. Talán az elemek megégve felbomlanak és rajta lévő dolgok megégnék. Pedig várjuk és sóvárogjuk az Isten napjának eljövételét. Ezért indultunk neki éledő reménységgel egy-egy új iskolai esztendőnek. Reménykedünk, hogy jobb lesz, mint az eddigié voltak. Hogy céljaink elérésében, vágyaink valóra váltásában előbbre jutunk. Eleinte csak a célt látjuk magunk előtt, azt a célt, amelyiknek szépségében, tisztaságában hiszünk. Úgy, amint Kolumbusz előtt is ott lebegett az Indiába vezető rövidebb, könnyebb út szép reménye. Csak amikor elindulunk, akkor látjuk, hogy mennyi, de mennyi veszedelem leselkedik reánk. Viharok, zátonyok, szirtek, nélkülözések, de főképp elsősorban azok a veszedelmek, amelyek az emberek részéről érnek bennünket. Azok az emberek, akikkel szemben mindig csak jót teszünk: Hálátlansággal, kővel dobálnak meg bennünket. Azok, akiknek hivatásuk volna, hogy segítők szeretettel támogassanak bennünket, aprólékoskodással, hatalmuk fitogtatásával nyomnak el bennünket, színes reményeket, nemes vágyakat. Hanyagságukkal, vélt vagy képzelt sérelmeikkel gátolják a legszebben induló munkát. Harmadszor aztán ott vannak azok az akadályok, amelyek bennünk hatalmasodnak el s megakadályoznak abban, hogy szép terveinket megvalósíthassuk.

Kolumbusz is azért indult el az új föld után. Mi is azért indulunk neki minden esztendőnek. Új föld gérete csillan fel előttünk. Miért? Hát a mostani föld

nem jó? Türi, hogy feltörjék a hátát, hogy bányát vágjanak a mélyébe, hogy bombák szaggassák a kergét. Hatvanszorosan is, százszorosan is visszaadja a belévetett magot. Jó a föld, jó, hálás, engedelmes, béketűrő. Hát az ég nem jó? Ó, az ég jó esőt ad mind az igaznak, mind a hamisnak földjére, meleg hó-takaróval borítja be a földet. Mosolygó napját, színes szivárványát kiterjeszti reánk és fölénk borítja kék selyem sátrát. Hát akkor miért várunk új eget, új földet? Miért vár Kolumbusz óta minden ember új eget, új földet. Amikor a mostani föld is jó, a mostani ég is jó.

Jó az ég és jó a föld, csak az a baj: akik a föld hátán, az ég alatt laknak, azok tették nehezzé, rossz az eget és a földet. Velünk egy hajóban ülnek. A vérségi kötelék, az egymáshoztartozás szálai, a közös célok és vágyak egymásra utalnak s mégis azt kell látnunk és tapasztalnunk, hogy a közös kenyér ellenségévé tesz bennünket. Ott ülünk a hajóban, ugyanazok a veszedelmek, próbáltatások várnak rájuk és ránk, s mégis sötét tekintettel, rosszindulattal néznek bennünket. Látod te azt kedves fiatal testvérem, hogy mennyi munka, mennyi áldozat, mennyi gond, mennyi harc kell ahhoz, hogy édesapád, édesanyád ruhát és kenyeret tudjon adni neked. Látod te azt, hogy a nevelődnek emberi életük mellett mennyi vesződség, mennyi idegerő kell ahhoz, hogy mindennapi élete mellett irányítója, vezetője legyen a te életednek? Igen, új eget és új földet várunk, amelyben az igazság lakik, amikor az ember méltó lesz az éghez és földhöz, amelyikben nem mocskolja be a hálátlanság a lustaság, a rosszakarat sötét színeivel a ragyogó, tündöklő világot. Gondoltál-e arra ifjú testvérem, mikor magaviseletteddel, hanyagsággal szüleidnek életét szomorított, amikor az életeket mély barázdákat szánt homlokukra, amikor érted aggódnak, szomorkodnak. Gondoltál-e arra, hogy amikor a gonddal, szomorúsággal életüket rövidítetd, a magad előbbrejutását nehezítetd? Gondolsz-e arra, hogy milyen szomorúság az, amikor tanáraid, nevelőid, egészsévi fáradságos munkájuk csődjét látják hanyagságodban, dacosságodban. Ha új eget és új földet akarunk, akkor igyekezzünk, hogy hiba nélkül és szereplő nélkül valónak találjassunk. Az Isten napja eljön. Eljön, mint éjjel a tolvaj, senki sem tudja, hogy mikor. Eljön és ha akkor olyannak talál, akiben hiba van és szeplő van, akkor az egek tűzbe omolva felbomlanak és az egész föld elemekre bomlik és csak akkor tartatsz meg, ha hiba és szeplő nem lesz. Jaj azoknak, akik a lélek tiszta virágait leszaggatják, jaj azoknak, akik rüt önzésükben eltépik a tiszta lelkek zengő húrjait.

Most nézz vissza a megtett útra. Szállj magadba, buzgó imádságban kérj bocsánatot azoktól, akiket megbántottál: szüleidtől, tanáraidtól, társaidtól, nézz vissza néhány pillanatra és aztán emeld tekintetedet előre, új eget és új földet várván, amelyben az igazság lakik. Nézz előre és lásd meg, hogy a felkelő nap aranyos korongjában ott látszik az új föld rózsaszín vonala. Körülöttd sötét, tarajos hullámok kavarnak s az a kis hajó, amelyik a te szűk életed helye, tele van esetleg sötét tekintetű, rosszakaratú emberekkel — de tovább láss és tovább nézz, lásd meg azt, hogy kél a nap, a sötét vizek fölött áttündöklő a hajnal ragyogása, a Mindenható ígérete szerint új föld, új ég vár rád, amelyikben boldog lehetsz, ha szeplő és hiba nélkül valónak találatsz.

az ősapját pedig innen vitték el Gyulafehérvárra püspöknek 1676-ban.

A meglehetősen ritka építészeti remekműnek, a kéthajós gótikus templomnak képe, egy olajfestmény ma is látható a nagybányai r. kath. plébánián, és a torony nyugati oldalán, a toronytól északra töredékében ott áll ma is a pompás bejárat.

A Rákóczi-szabadságharc leverése után a jezsuiták elvették a reformátusoktól a templomot, bár a városban mindössze csak három híve volt még a r. kath. egyháznak és a jezsuitáknak maguknak nem is volt szükségük a templomra, mert azonnal új templomot, a mai r. kath. plébánia-templomot építették. A templom csaknem másfélszáz esztendeig üresen állott, villám csapta, gaz, gyom verte fel, nem volt benne sem mise, sem református istentisztelet. A reformátusok hiába fordultak a hatóságokhoz, meggyéhez, kamarához, Bécshez, hiába bizonyították, hogy a templomot és a tornyot ők építették fel romjaiból 1588-ban, sem Mária Terézia, sem II. József nem adták vissza a tulajdonukat. A hidon túl építettek maguknak egy fatemplomot, mígnem 1809-ben fel nem szentelték a türelmi rendelet engedélye által épített templomukat a Hid-utcában.

Az ősi Szent István, illetve Hunyady János-templomból nem maradt egyéb, mint néhány pad, amelyet a reformátusok magukkal vittek a fatemplomba, honnan mostani templomukba került és a Nagybánya város birtokában lévő gyönyörű torony, amely azt várja, hogy a zivataros, zord időkben mellőle elpusztult templom kiváló lelkipásztorának, nagybányai Horthy Miklós Kormányzó ősapjának: Horthy István tiszteletes prédikátor úrnak emlékét tisztes márványtábla hirdesse az oldalán.

Ez az emléktábla nemesak idegenforgalmi érdek, hanem boldog, szeszke dicsekvés és hálaadás is lesz a Gondviselővel szemben, azért, hogy a legelső magyar embernek előneve és történeti gyökérszála ennek az ősi városnak a talajába nyúlnak vissza.

Dr. Incze Gábor.

Hírek az egyházmegyékből

BÉKÉSBÁNÁTI EGYHÁZMEGYE.

A hódmezővásárhelyi tanyai tanulók otthona ösztől kezdve felveszi Németh László „Cseresnyés” című színdarabjának a nevét. Ezt a színdarabot a télen a Nemzeti Színház mutatta be. Arról szól, hogy új életet kezd birtokán Cseresnyés és sok kudarc után hittel sikerül is megalapoznia a telep tisztább életét. A színdarabot pagyon ajánljuk műkedvelőknek, erre a célra a szerző át is dolgozza. A darab tulajdonosa a tanyai tanulók otthona.

BIHARI EGYHÁZMEGYE.

A bihari egyházmegye alsó-sárréti lelkészi köre felvetette azt a gondolatot, hogy mivel katonáinknak a harcúton tartott tábori istentiszteleteken az éneklésben való részvétel zsoldár hiányában nem teljes és maguk a katonák is szeretnének zsoldárhoz jutni, indítsunk országos mozgalmat énekeskönyvek adományozására és azokat protestáns tábori püspökségünk útján juttassuk el a harcútra. Tegyük ezt meg addig is, míg Egyetemes Konventünk módot nem talál arra, hogy esetleg olesó kiadású, kivonat, csupán

szöveget tartalmazó énekeskönyveket készített erre a célra.

Érezzük át e gondolat áldott voltát és szedjük össze gyülekezetünkben ajándék-zsoldárokat s a lelkészi hivatalok juttassák el a tábori püspökség útján a harcoló katonákhoz. Amikor imádságunk Istenhez száll véreink oltalmáért és szereteteikhez való diadalmas visszatérésükért, segítsük hozzá katonáinkat, hogy a messze harcmezőkön is szállhasson fel ajkukról az ősi zsoldár. Hozzuk el azért minden gyülekezetben a lelkészi hivatalba az otthon már nélkülözhető, használt zsoldárokat, hogy indulhassanak mielőbb a messze harcmezőkre katonáink után, akik óhajtván várják s bizonyára örvendő lélekkel és hálás szívvel fogadják, mint az édes otthon reájuk gondolásának egyik újabb jelét.

Andó Ferenc esökmői lelkipásztor.

A nagyváradai Lorántffy Zsuzsánna Jótékony Egylet 18 év alatt éppen 100 árvának: 85 fiú s 15 leánynak nyújtott otthont. Az 1941. évben 34 árvát gondoztak árvaházukban. A február 2-i emlékezet estély tiszta jövedelme 4761 P volt, a június 5-i utcai gyűjtés 1313 P-t eredményezett. Az augusztus 9-i fagyalt délután 772 P-t jövedelmezett, a november 16-i teadélután 624 P-t. Nagyvárad város 1500 P segélyt és 100 P ösztöndíjat adott. A Katolikus Nőnevelő Egyesülettel közösen megrendezett Karácsonyi vásár 1754 P-t jövedelmezett. A zárószámadás 21.537 P bevételt és 19.426 P kiadást tüntet fel. A Református Híradó nagyváradai lapársunk közli Vargha Gedeon lelkészárvaatya részletes jelentését az árvaház 1941. évi működéséről.

A bihari egyházmegye most megejtett tisztújításának eredménye a következő: Esperes: Vadai Béla; gondnok: Vitéz Nadányi János alispán; lelkészi főjegyző: Dr. Szabó Lajos; világi főjegyző: Daróczi Kiss Lajos felelős szerkesztő; tanácsbírák: Csernák Béla, Fodor József, Kiss Károly, Kulcsár Andor, Dr. Szabó Lajos, Szücs László, Andó Ferenc, Hegedűs Kálmán, Juhász Sámuel, Molnár Vince lelkészek; Bartos Aderjón ny. főszolgabíró, Herczegh Kálmán ig.-tanító, dr. Sarkadi Sándor ügyvéd, Dr. Sós István polgármester, Dr. Sólyom Kálmán táblabíró, Udvarhelyi Béla ny. árvaszéki elnök, Molnár Imre főispán, Dr. Thury László városi főügyész, Nagy Dezső pénzügyigazgató és Vargha László ny. egyházkerületi számvevő, világiak. Lelkészi-jegyző: Kovács Sándor; ügyészek: Dr. Bartsay Károl; vm. főügyész és Dr. Czeglédy Miklós ügyvéd. Tanítóképviselők: Bede Géza, Fényes Kálmán, Kiss Béla és Movik Gyula igazgatótanítók. A szavazás eredményét a bizottság a szeptember 29-én összeülő egyházmegyei közgyűlés elé terjeszti. Itt történi meg az új tisztikar ünnepélyes beiktatása és eskütétele.

ÉRMELLÉKI EGYHÁZMEGYE.

Balázs Lajos érbogozslói lelkipásztor beiktatása. Vasárnap, szeptember 6-án iktatták be Szabó Zoltán székelyhídi lelkipásztor, érmelléki e. m. esperes érbogozslói lelkipásztori tisztségébe Balázs Lajos volt püspöki irodatisztet. Az ifjú lelkipásztort gyülekezete nagy szeretettel fogadta; a templom zsúfolásig megtelt s ugyanekkor volt újkönyérre úrvacsoraszórást is. Külön megemlékést érdemel, hogy a templomban jelenlévők, néhány fivételével, valamennyien az úrasztalához járultak. Az esperes beiktató beszéde után Balázs Lajos lelkipásztor igen szép beszédben köszöntötte gyülekezetét, ismertette jövődi lelkipásztori szolgálatának tervét, megemlítvén, hogy mindennap ott lesz a templomban, s kérte a híveket, hogy buzgón látogassák az Isten házát. Az úrvacsoraszórást alkalmával Ladányi Imre békési segédlelkész ágendázott. Délután vallásos ünnepély keretében emlékeztek meg a községnek a megszállás alól két évvel ezelőtti felszabadulásáról, mely alkalmával Balázs Zoltán, az érbogozslói lelkipásztor öccse, szintén most megválasztott és még e hóban beiktatandó buzai lelkipásztor és Szabó Gábor püspöki irodatiszt szolgáltak. Isten áldása legyen a megválasztott lelkipásztoron és gyülekezetén!

SZATMÁRI EGYHÁZMEGYE.

A szatmári leánynevelőintézet régi hű munkatársa, özv. Bakcsy Domokosné Korbuly Irén igazgatóny nyugdíjba vonult; helyette igazgatóvá választott vitéz Békcsy István, az ottani református főgimnázium tanára (volt

szeghalmi tanár). Ugyanakkor nyugalomba vonultak özv. Bínhidy Antalné és Pilhoffer Ida régi, hű tanerők.

Adomány. Bakesy Gergely ny. szatmári főgimnáziumi igazgató 500 pengőt adományozott a németi egyházban működő Bethlen Kata Leányszövetségnek. Ez a legelső nagyobb adomány a Leányszövetség céljaira. Bárcsak minél több lennének azok, akik felismernék és értékelni tudnák országszerte a Leányszövetség munkáját s akik, ha nem is anyagi, de legalább erkölcsi támogatásukkal ott állnának Krisztus eme kicsiny csapata mellett.

I R O D A L O M

Ifj. Dr. Varga Zsigmond: A hellenisztikus papyrusok, feliratok, ostrakák világa és az újtestamentum. Tanulmány az újszövetségi nyelvészet, irodalom és összehasonlító vallástörténet köréből. 178 l. A fiatal szerző, klasszika-filológiai doktor, nagyszabású tanulmányban eleveníti meg előttünk az Újszövetség korabeli világ életét és feltárja a kétezer év előtti hellénisztikus kultúrának, népi műveltségnek és a különböző kultuszoknak (császárkultusz, misztériumok) az Újszövetség hit- és gondolatvilágára gyakorolt rendkívül mély és döntő hatását. Mindenütt rámutat az Újszövetség sajátosan keresztyéni kijelentéstartalmára, mely ezt fölébe emeli minden más vallásnak és gyöttesé tudta tenni a Krisztus ügyét a római birodalom hitvallási küzdelmeinek roppant iramú versenyében. Magyar nyelven ültető munka, eddig hazánkban ismeretlen problémákra világít rá. Bár szigorúan tudományos szempontok szerint, mindennütt az eredeti külföldi forráskiadványok felhasználásával és idézésével készült munka, friss és szemléletes eloadásmódja a művelt nagyközönség számára is élvezetes olvasmánnyá teszi, a hellénizmussal, egyptológiai, papyrológiával és újszövetségi tudományágakkal foglalkozók számára pedig egyenesen nélkülözhetetlen. Az ígértetű munkáját tartalommal telíti, mivel megadja az alappilléreket az újszövetségi kommentársorozat kibontakozása felé azáltal, hogy az Újszövetség lényeges gondolatát egészen új megvilágításban igyekszik megérteni. A mű megrendelhető 4 P-nek ifj. Dr. Varga Zsigmond, Debrecen, 57.223. számú csekkszámára befizetésével.

Tormay Cecile: Két forradalom. Nemzeti könyvtársorozat, ára 48 fillér. A könyvecske az elhunyt írónő nagyobb regényének a szemelvényes kiadása. Különösen ifjaknak, de vezetőknak is ajánlatos az elolvasása, hogy meglássák belőle azt a rettentő erkölcsi mélységet, nyomorúságot, amelybe nemzetünket az idegen szellemű vezetők és az elálmosodott közszellem, öntudatlanság és rövidlátás a mult háború végén beledöntötte. Felelősséggel megírt és most újra kiadott könyv. Öntudatra és világosabb látásra serkenti az olvasót.

A volt finn kultuszminiszter magyarnyelvű könyve a finn katonák titkáról. A finn testvéremzet egy szellemi kiválóságának magyarnyelvű könyve jelenik meg legközelebb. Finnország volt közoktatásügyi minisztere, Virkkunen Paavo Dr. esperes összegyűjtötte a finn katonák jellemző leveleit, amelyeket a harctérről írtak haza és ezek alapján rendkívül érdekes munkát írt „A harcoló finn hadsereg szelleme” címmel. Apró emberi adalékok, önvallomások gröngyfüzérén csillan fel ennek a megható gyűjteménynek legfőbb tanulsága, egyben a finn hősiességnek, az új Spárta sikereinek titka: a finn ember minden megpróbáltatást, csapást és kísértést azért bír elhordozni, mert hívó. A volt finn miniszter hozzáférhetővé kívánja tenni a fölötté tanulságos levélsorozatot a rokon magyar nép számára is s ezért a nemrég hazajött magyar evangélikus lelkésszel, Molnár Rudolfal elkészítette a magyar fordítást és — mint a Nagy Emil ny. igazságügyminiszter, elnök által aláírt ismertetés mondja —: „a Magyar-Finn Társaságot meg-tisztelte azzal a kéréssel, hogy vállalja a könyv magyar kiadását”. Turóczy Zoltán evangélikus püspök írt előszót a könyvhöz s a püspök hangsúlyozza, hogy ma, amikor mindent a honvédelem szempontja alá helyezünk, megvilágosodott sok ember előtt, hogy a háborúhoz nem pénz, nagy pénzen megvásárolható dolgok kellene legelső sorban, hanem ember, mégpedig mint nem mennyiség, hanem mint minőség. Hiába van meg a legkitűnőbb hadfelszerelés, akár korlátlanul látszó mennyiségben, elveszíti a háborút

az a nép, ahol a harcokosiban, a repülőgépen, az ágyuk mögött az ember nem ember a talpán... Hiszem, hogy sokak számára könnyeket felszárító vigasztalás lesz, ami e könyvben meg van írva. Kísérje e könyvet magyar hazánkban is Istennek oly gazdag áldása, mint finn, dán, svéd és német testvéreink között... A könyv előfizetési ára kedvezményesen 4 P, s a tiszta jövedelem felerésze a magyar hadiárvak, felerésze pedig a finn hadiárvak javára szolgál. (MÉ)

HALOTTAINK

Sarkadi Nagy István nyugalmazott református lelképásztor, a kunhegyesi egyházközség volt lelkipásztora, Tiszafüreden, 1942 szeptember hó 1-én, 82 éves korában elhunyt. Áldott legyen emléke. A B. F. R. A.

Móricz Zsigmond, az országos nevű népies író, szeptember 5-én Budapesten meghalt. Móricz Zsigmond a debreceni Kollégiumban tanult s nagyon szerette ezt a várost. A „Légy jó mindhalálig” című regényének a Kollégium történetéből vette témáját. Legutóbb a tavasz folyamán egy hónapot töltött Debrecenben, s többször meglátogatta a klinikán a nagybeteg Oláh Gábort, ki azóta elhunyt és akihez szintén meleg barátság fűzte.

Id. Szabó Emil halála. Őszinte részvételt vettük a szomorú hírt hogy *id. Szabó Emil* a békésbányai egyházmegye tanácsbírája, Békés vármegye nyugalmazott árvaszéki elnöke, népfelkelő százados, Debrecenben 70 éves korában hosszas betegeskedés után elhunyt. *Id. Szabó Emil* ösrégi református nemesi családból származik. 1872-ben Köröstarcsán született. Édesatyja Szabó János református esperes volt. *Id. Szabó Emil* Békésen és Debrecenben végezte tanulmányait. Emléke legyen áldott. A B. F. R. A.

Dr. Webster James Macdonald, a budapesti skót miszsió hosszú éveken át volt igazgatólelkésze, a debreceni tudományegyetem díszdoktora, a sárospataki teológiai akadémia tiszteletbeli tanára, a budapesti teológiai akadémia tiszteletbeli igazgatója 1941 november 25-én elhunyt. A szomorú hírről a háborús viszonyok miatt csak most értesülhettünk. Hazánk és egyházunk pótolhatatlan, melegszívű, igaz és bátor barátját veszítettük el benne. Nyugodjék békében!

Albisy Erzsébet, a biharpüspöki református egyház nyugalmazott tanítónője hosszas szenvedés után visszaadta lelkét teremtményének. 40 évig teljesített érdemekben gazdag, kiváló tanítónői szolgálatot. Emlékezte legyen áldott.

K Ü L Ö N F É L É K

Szeptemberi gyűlések a kerületben. Főtiszteletű Püspök úr az espereseket szeptember 14-én, hétfőn reggel 9 órára a debreceni diakonisszaintézetben tartandó értekezletre meghívta. Ezen értekezlet főbb tárgyai: a segédlelkészügy, az egyetemes lelkési segélyalap, a rendbírságügy s néhány folyó ügy. Az esperesi értekezlet szükség esetén másnap, szeptember 15-én délután fog folytatódni. Szeptember 14-én, hétfőn d. u. féléggy órától kezdve az esperesek és missziói előadók együttes értekezlete lesz ugyanott. Szept. 15-én, kedden d. e. 9 órakor, a Kollégium kistanácstermében, egyházkerületi tanácsülés lesz. Utána folytatódólagosan az egyházkerületi pénzügyi bizottság gyűlésezik.

Az idei őszi lelkészképesítővizsgálatok terminusai a következők: Szeptember 16-án, szerdán reggel 9 órakor I. lelkészképesítő vizsgák; szeptember 23-án, szerdán reggel 9 órakor a II. lelkészképesítő vizsgák kezdődnek.

A református egyházi sajtó munkásai folyó évi szept. 14—15-én Sződligeten csendes napokat tartanak igen gazdag programmal.

„Vigyázat, itt a reverzális” cím alatt az alábbiakat közli a Bihari Reformátusok Lapja: A m. kir. minisztérium 1942 július hó 1-én kiadott 4030—1942. M. E. rendeletével (megjelent a Budapesti Közlöny július hó 2-i, 147. számában) a gyermekek vallására vonatkozó magyar jogszabályokat a visszatért keleti és erdélyi országrészekre is kiterjesztette. Ez időtől kezdve tehát megszűnt az édesapáknak a román kultusztörvényben biztosított ama joga, hogy gyermekeik vallását a születés bejelentésével egyidejűleg az anyakönyvvezető előtt meghatározzák. A magyar törvények szerint a gyermekek nemök szerint követik szüleik vallását (azaz a fiúgyermek az apa, a leány az anya vallását), ha csak a szülők illetékes hatóságok előtt megegyezést nem kötnek. Megegyezést, reverzalist lehet kötni a főszoigabíró, járásbíró, királyi közjegyző, vagy polgármester előtt a törvényes formák betartásával. Nagyon fontos intézkedése a rendelkezésnek, melyre külön is a legnagyobb nyomatékosítással hívjuk fel a visszatért részek presbitériumait és lelkipásztorait, hogy mindazok, akik 1928 április 22-e után kötöttek vegyesházasságot, ezután születendő gyermekeik vallására nézve folyó évi december 31-ig az illetékes hatóságok előtt még megegyezést köthetnek! Minden presbitérium és lelkipásztor vegye tehát számba az ilyen házasságban élőket, keressék fel és világosítsák fel őket, még mielőtt a másik oldalról megindul a küzdelem. Vagy ha már megindult, hát ellen-súlyozzuk a propagandát. Az ezután házasságra lépni szándékozókat pedig figyelmeztessük, hogy lehetőleg református hitvestársat válasszanak, ha pedig elkerülhetetlen vegyesházasság, kárunkra semmiesetre se kössenek megegyezést.

„Horthyfalva” — Szatmár megyében. Kormányzó urunk 1940 szeptember 5-én Pete községnél lépte át a gyászos trianoni halált, innen indult el Erdély felszabadítására. Ez a kis község, mely mindössze 315 lelket számlál, boldog örömmel gondol vissza erre a felséges pillanatra és egyre erősebb lesz lelkében a vágy, hogy méltó módon jelölje meg azt a helyet, ahol Országgyűrapiónk meghozta számukra a szabadságot. Így a peteiek országzászlót akarnak állítani s a község nevének „Horthyfalva”-ra változtatását kéri.

Dr. Ember Ernő a debreceni főgimnázium új helyettes igazgatója. Dr. Péter Zoltán tanárképzőintézet igazgatóvá történt kinevezése folytán a református Kollégium gimnáziumában megüresedett a helyettes igazgatói tisztség. Erre a tisztségre Dr. Ember Ernő gimnáziumi tanárt választották meg. Megválasztása az 1942—45. évekre szól.

A sárospataki theologia új igazgatójává Dr. Újszászy Kálmán professzort választották meg. Szeretettel üdvözljük.

Ötónapos kereskedelmi tanfolyamot nyit Budapesten, VIII., Vas-utca 11. szám alatt a Baross Szövetség oly ifjak és leányok számára, akik a polgári iskola negyedik osztályát sikerrel elvégezték, de hosszabb ideig tartó tanulmányokat valamely oknál fogva nem folytathatnak. A tanfolyamon résztvehetnek középiskolában érettségizett fiúk és leányok is. 17 éven aluliak nem vehetnek részt a tanfolyamon. Tantárgyak: kereskedelmi és jogi alapismeretek, magyar kereskedelmi levelezés, könyvvitel, kereskedelmi és politikai számtan, gyorsírás, gépirás. Az előadások folyó évi október 1-én kezdődnek és délután 3-tól 7-ig lesznek. Beírási díj 30.— P. Tandíj 100.— P, mely havi 20 pengős részletekben is fizethető. A beiratkozásnál benyújtandó a születési anyakönyvi kivonat és az iskolai végzettséget igazoló bizonyítvány.

Hadiárvaházaiba hadiárvákat elfogad s ingyenesen tart az Országos Református Szeretetszövetség. Jelentkezéseket bárkitől elfogad s ajánlásokra különösen a lelkes hívatásokat bizalommal kéri a vezetőség. A lelkesi ajánlatba a család állapota, viszonyai, a gyermekek száma beirandó. Keresztlevél, iskolai bizonyítvány, orvosi bizonyítvány, újrailásti bizonyítvány csatolandó. Az árva hozza magát ruháit. Utiköltséget a község vagy egyház részéről kérünk. Címünk: Budapest, XIV., Stefánia-út 29/a., telefon: 296-008.

A lelkesek vasúti kedvezményének megadását az erdélyi lelkészegyesületek szerzett jogokra hivatkozva kéri. A hazatérés után minden foglalkozási ágba tiszteletben tartották a szerzett jogokat s így remélik, hogy — tekintettel arra, hogy a román állam e kedvezményt megadta nekik — a magyar állam eleget fog tenni kérésöknek.

HIVATALOS ÉRTEŚITÉS

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

5079—1942. sz. TÁRGY: Nyolcosztályos népiskolák felső tagozatai számára gazdasági gyakorlóterület biztosítása.

KÖRLEVÉL

a nagytiszteletű iskolaszéki elnökök urakhoz.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak 1942. évi augusztus hó 11-én 104,088—1942. V. 1. szám alatt valamennyi tankerületi kir. főigazgatóhoz és hozzánk is leküldött rendeletét a falusi — tanterv szerint működő — nyolcosztályos népiskolák felső tagozata számára gazdasági gyakorló terület biztosítása tárgyában, másolatban tudomásulvétel és alkalmazkodás céljából közlöm.

Debrecen, 1942 szeptember 8.

D. Dr. Révész Imre, püspök.

Másolat.

M. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztertől. 104,088—1942. V. 1. szám. Tárgy: Gazdasági gyakorlóterület biztosítása a falusi tanterv szerint működő nyolcosztályos népiskolák felső tagozata számára. Valamennyi tanker. kir. főigazgató úrnak és az újvidéki II. fokú közoktatásügyi igazgatási kirendeltség vezetőjének. Hivatali elődöm a multévi nov. 13-án kelt 58,913—1941. számú rendelettel úgy intézkedett, hogy az 1940. évi XX. tc. alapján megszűnő általános és gazdasági irányú továbbképző népiskolák gazdasági gyakorlóterületeit rendelkezésükre kell bocsátani az idézett törvénycikkkel létrehozott és felső tagozatukban mezőgazdasági irányúvá tett nyolcosztályos népiskoláknak. A rendeletre hivatkozással beérkezett jelentésekből azt látom, hogy a szóbanforgó gyakorlóterületek átengedése a fent jelzett célra több helyen már megtörtént, máshol pedig folyamatban van. Kiténik a jelentésből az is, hogy — különösen a visszatért területeken — az iskolai gazdasági oktatás céljaira egyáltalán nem áll rendelkezésre gyakorlóterület. Előfordulnak a jelentések szerint olyan esetek is, amikor van ugyan gyakorlóterület, de az iskolától való nagy távolsága, kis terjedelme, rossz minősége, vagy egyéb ok miatt nem alkalmas oktatási célokra. Minthogy a felső tagozatukban mezőgazdasági irányú tanterv szerint működő nyolcosztályos népiskolák csak úgy felelhetnek meg a tantervi követelményeknek, ha kellő nagyságú és minőségű gyakorlóterülettel rendelkeznek, különös gondot kívánok fordítani arra, hogy ilyen gyakorlóterület minden érdekelt népiskolának rendelkezésére álljon. Felhívom tehát kir. Főigazgató urat, folytasson az illetékes kir. tanfelügyelők útján további tárgyalásokat az iskolák helyi hatóságaival és a közigazgatási hatóságokkal annak érdekében, hogy mindazok a nyolcosztályos népiskolák, amelyek hivatottak a mezőgazdasággal foglalkozó népet oktatással és neveléssel a több- és jobbtermelésre képessé tenni, legyenek ellátva legalább 2 kat. holdnyi megfelelő fekvésű és minőségű gyakorlóterülettel. Az eredményről az 1942—43. tanév végéig tegegyen hozzám kir. Főigazgató úr jelentést. Budapest, 1942 augusztus 11-én. A miniszter rendeletéből: Dr. Balassa Brunó s. k., miniszteri osztályfőnök.

Pályázati hirdetmények

Minden pályázati hirdetményt egyházkerületünk hivatalos tapjában: a Debreceni Protestáns Lapban közzé kell tenni és a K i a d ó h i v a t a l címére (Debrecen, Kálvin-tér 17., Püspöki hivatal, Postafiók 65) kell beküldeni.

Hirdetési díj millimétersoronként 10 fillér. Legkisebb hirdetési díj 2.— pengő.

Kisújszállás református Horthy-gimnáziumának fenn-tartótestülete pályázatot hirdet egy lemondás folytán megüresedett, miniszteri kinevezés alá eső rendszeresített tanszékre. Pályázhatnak latin-német, vagy német-francia szakcsoportokra képesített református vagy evangélikus tanárok. Javadam az állami tanárokkal azonos. Pályázók kellően felszerelt, keresztyén származást is igazoló okmányokkal ellátott kérvényüket 1942 október 7-ig küldjék be a gimnázium igazgatóságához.

Az ajaki református kántortanítói állás pályázat alatt van szeptember 15-ig. Férfiak és nők is pályázhatnak kántori oklevéllel. Javadam: lakás, kert, melléképületek,

15 magyar hold föld (15 értékeységben). Köteleességek: I—VIII. o. vezetése, kántori teendők végzése. Állás jogerőre emelkedés után elfoglalandó.

Bihartorda református egyházközség pályázatot hirdet **III. sz. készpénzfizetéses államsegélyes tanítói** állásra 21 napi határidővel. Kötelessége díjlevél szerinti és belmissziói tevékenykedés. Nők pályázhatnak. Választás október 11-én. Állás azonnal elfoglalandó. Szabályszerű pályázatok válasz-bélyeggel ellátva Református Lelkészi Hivatal, Bihar-torda címre.

A dévaványai református egyházközség presbiter ma pályázatot hirdet a lemondás folytán megüresedett **III. sz. tanítónői** állásra. Pályázati határidő 21 nap. Kötelessége és fizetése díjlevél szerinti. Fizetését teljes összegében az Illetményhivatal folyósítja. A választás a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr megerősítése után válik jogerőssé. Szabályszerűen felszerelt kérvény válasz-bélyeggel a Lelkészi Hivatalhoz küldendő.

A fehérgyarmati református iskolaszék pályázatot hirdet a lemondás folytán megüresedett **VI. sz. tanítónői** állásra. Javadalom: polgári községtől lakbér és 70% helyi hozzájárulás. A többi államsegély. Teljes fizetést a Központi Illetményhivatal utalványozza. Kötelesség: az E. T. szerint, mindennemű belmissziói munkában segédkezés. Leánykór vezetése stb. Pályázati határidő megjelenéstől számított 21 nap. Pályázati kérvények a következő címre küldendők: Református Iskolaszék Elnöksége, Fehérgyarmat.

A hódmezővásárhelyi református egyházközség pályázatot hirdet a nyugdíjazás folytán megüresedett **XXVI. sz. férfitanítói** állásra 21 napos határidővel. Fizetés és kötelesség törvényszerű. Szükség esetén lelkész vagy kántor is helyettesítendő. Az állás a miniszteri jóváhagyás után foglalandó el. Református Iskolaszék, Hódmezővásárhely.

Kiskereki szeptember 30-ig meghosszabbítja e lap 11. számában meghirdetett **kántortanítói** pályázatot azzal, hogy a készpénz helyett megegyezés szerint földet ad kívánatra.

Köcsörd református egyházközsége pályázatot hirdet az eltávozás folytán megüresedett **Pusztasándor tanítói** állásra. Pályázhatnak férfiak és nők. Fizetés törvényszerinti készpénz és természetbeni lakás. Kötelesség I—VII. vegyesosztály tanítása, konfirmándusok előkészítése, belmissziói munka végzése. Szükséges okmányokkal felszerelt kérvények válasz-bélyeggel együtt Lelkészi Hivatal címre küldendők. Pályázati határidő 21 nap. Állás azonnal elfoglalandó.

A mátészalkai református egyházközség — lemondástól feltételezeten — pályázatot hirdet az **I. sz. férfitanítói** és a **VII. sz. tanítói** állásra. Fizetés, kötelesség törvényszerű. Határidő három hét. Az I. számú állásnál kántorok előnyben.

Mezőberény református egyházközség lehetőleg azonnali belépésre pályázatot hirdet tényleges katonának bevonult **tanítója helyettesítésére** egy évre. Fizetés törvényszerű. Pályázhatnak férfiak és nők. Pályázati határidő 21 nap. Kérvények Református Iskolaszékhez küldendők.

A nyírbátori református egyházközség katonai szolgálatra bevonult tanítója helyett október 1-től ideiglenes minőségű **férfi- vagy nőtanítóhelyettest** keres. Fizetése törvényszerű.

Az öesödi református keresztyén egyházközség pályázatot hirdet a nyugdíjazás folytán megüresedett **VIII. sz., belterületi, illetve átválasztás folytán megüresedő XI., gödénylapi, az átválasztás folytán megüresedett X., körösöntúli** s a további átválasztás folytán megüresedő **XII., veresházi tanítói** állásokra. Kezdek csak helyettesként alkalmazhatók. Végül pályázatot hirdet a bábockapusztai **XIII. sz. álláson** működő, ezidőszert katonai szolgálatot teljesítő tanítója helyettesítésére. Kötelesség és javadalom törvényszerű. Pályázati határidő 21 nap. Iskolaszéki elnök.

A szabolesi református egyházközség **kántortanítójának helyettesítésére** katonai szolgálat tartamára pályázatot hirdet. Kötelessége és fizetése törvényszerű. Állás azonnal elfoglalandó.

A túrriesei református egyházközség iskolaszéke a lemondás folytán megüresedett **II. sz. tanítói** állásra pályázatot hirdet. Pályázhatnak nők és férfiak. Pályázati határidő 15 nap. Fizetés 10%-os helyi javadalom, a többi államsegély. Felszerelt kérvények Református Lelkészi Hivatal, Túrriese, u. p. Gacsály küldendők. Az állás azonnal elfoglalandó. *Iskolaszék.*

TARTALOM:

Böszörményi Jenő: A propaganda
Török Tibor: Új ég és új föld
Dr. Ince Gábor: A mi életterünk
Hírek az egyházmegyékből — Irodalom — Halottaink — Külföldiek —
Hivatalos értesítés — Pályázati hirdetések — Hirdetések.

TANKÖNYVEK FÜZETEK ISKOLASZEREK

LEGNAGYOBB RAKTÁRA

Méliusz

KÖNYVKERESKEDESBEN

Debrecen, Ferenc József-út 26.

Kívánatra árjegyzéket díjtalanul küld.

**MAGYAR ÁLTALÁNOS
HITELBANK**

DEBRECENI FIÓKJA

Piac-utca 45-47. Telefon: 23-70., 23-71.
FOGLALKOZIK A BANKÜZLET MINDEN ÁGÁVAL

DEAK FERENC úriszabó, magyar ruha készítő és papiszabósága. **Hódmezővásárhely**, IV., Feleki-u. 46. szám.

Az országos híró Szántó I.-nek 1935. óta haláláig volt palást-, tógakészítő mestere. Készíték ORLE-formába szövetselyempalástot, süveget, tógát, övet, papi mellényt. Régit felújítok. Felvidéki, erdélyi Tiszteletes Uraknak, nem ORLE-formájú palástjait mérsékelt áron átalakítom ORLE-formába. Elismerő- és ajánlólevelekkel, mintákkal szolgálok. Pontos időben, portómentesen szállítok elismert finom anyagokból és szép munkával. Református iparos.

Lelkész urak figyelmébe!!!

RÓZSÁSSY JÓZSEF építési vállalkozó templomépítési, tatarozási és tervezési vállalata tájékoztató költségvetésekkel, tervekkel, szaktanácsokkal díjmentesen szolgál, helyszínre leutazik.

Kálvinista cég!

Vállalati összegének 2-5%-át a református lelkészúrnak javára adja. Számos elismerő és kitüntető bizonyítványok.

Tiszalök.

Postafiók 11.

Belvárosi Takarékpénztár Rt. fiókja, Debrecen

Ferenc József-út 53. Telefon: 28-40, 19-52.

Foglalkozik a banküzlet minden ágával:

betétek elhelyezése kölcsönök folyósítása
értékpapírok vétele és eladása.

REFORMÁTUS

**PAPI
PALÁST
ÉS SÜVEG**

KÉSZÍTÉSE

ELSŐRENDŰ

KIVITELBEN

**FÉNYES
ILONA
RIMASZOMBAT**

